

Ured
za ljudska prava i prava
nacionalnih manjina

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Budimpešta, 30. listopada 2018.

**TRENING RADIONICA O NEFORMALNOM OBRAZOVANJU I RADU S MLADIM ROMIMA
U REPUBLICI HRVATSKOJ**

22. – 25. studeni 2018.

Marija Bistrica, Hrvatska

POZIV NA SUDJELOVANJE

Rok za prijavu: 10. studeni 2018.

Pozadina

Akcijski plan za mlade Rome (Roma Youth Action Plan) je projekt Odjela za mlade Vijeća Europe čiji je cilj pružiti potporu sudjelovanju i uključivanju mladih Roma diljem Europe. Iniciran 2011.g., projekt je odgovor Vijeća Europe na izazove s kojima se susreću mladi Romi¹ u Europi, posebno vezano uz osnaživanje mladih, njihovo sudjelovanje u procesima i strukturama gdje se stvaraju politike i donose odluke te realnosti višestruke diskriminacije s kojima se susreću.

Središnja uloga Odjela za mlade Vijeća Europe jest građenje kapaciteta i razvoj kompetencija mladih Roma, romskih organizacija i mreža. Projekt posvećuje posebnu pozornost ljudskim pravima, interkulturalnom dijalogu i radu s mladima kao odgovor na diskriminaciju i antiromizam.

Rad s mladima se organizira na različite načine diljem svijeta, ali je uvijek fokus na osobnom i društvenom razvoju mladih. Ima velik doseg i cilja na uključivanje mladih na osnovi njihovih potreba i interesa. Rad s mladima igra važnu ulogu u poticanju i povećanju društvene uključenosti te nudi prostor i prilike za razvoj mladih kroz dobrovoljan proces neformalnog i informalnog obrazovanja. Razvoj visokokvalitetnog neformalnog obrazovanja i treninga s mladim Romima i rad s mladima su glavna područja Akcijskog plana za mlade Rome te načini kojima se olakšava aktivno sudjelovanje i uključivanje mladih u njihove zajednice i u proces donošenja odluka. Rad s mladima to postiže osnaživanjem i uključivanjem mladih u aktivno kreiranje, pripremu, isporuku i evaluaciju inicijativa i aktivnosti koje odražavaju njihove potrebe, interese, ideje i iskustva. Kroz ovaj proces neformalnog i informalnog obrazovanja, mladi stječu znanje, vještine, vrijednosti i stavove koji su im potrebni za daljnje djelovanje i smjelo koračanje u budućnost.

Jaz između romskih zajednica i opće populacije, osobito na području obrazovanja, još je uvijek značajan, kao što zamjećuje nedavno istraživanje baznih podataka o uključivanju Roma u hrvatsko društvo, objavljeno u kolovozu 2018. Najviše obrazovno postignuće za 52,6 % opće populacije je srednja škola, dok je to ostvarilo 14,5 % Roma. Isto istraživanje je utvrdilo i vrlo malen broj Roma koji su počeli ili završili visokoškolsko obrazovanje. Sudjelovanje Roma u društvenom i kulturnom životu u Hrvatskoj, osobito kroz sudjelovanje i uključivanje u udruge i druge oblike okupljanja, je razmjerno nisko, s obzirom da podaci pokazuju da 75 % predstavnika romske zajednice (uključenih u istraživanje) nisu članovi niti jedne udruge. Zamijećeno je i kako zbog niskih obrazovnih kvalifikacija i često tradicionalnih liderskih položaja unutar zajednice, položaj romskih udruga i njihova transparentnost su još uvijek velik izazov. U ovom smislu, a na temelju odgovora mladih Roma prikupljenih tijekom

1 Pojam "Romi i putnici" koristi se u Vijeću Europe kako bi obuhvatio široku raznolikost skupina obuhvaćenih radom Vijeća Europe u ovom području: s jedne strane: Romi, Sinti / Manush, Calé, Kaale, Romanichals, Boyash / Rudari; b) Balkanski Egipćani (Egipćani i Aškali); c) istočne skupine (Dom, Lom i Abdal); i, s druge strane, skupine kao što su Putnici, Yenish i populacije određene pod administrativnim pojmom "Gens du voyage", kao i osobe koje se identificiraju kao Cigani

treninga provedenog 2017.g., mladim Romima (muškim i ženskim) je vrlo teško aktivirati se u društvenom i kulturnom životu zbog nedostatka prilika a često su i liderske pozicije već zauzete od predstavnika starijih generacija. Ipak, romske zajednice u Hrvatskoj su demonstrirale visoku razinu sudjelovanja u političkom životu, osobito glasovanjem. Romska populacija u Hrvatskoj je znatno mlađa od opće populacije, prosječne dobi 21,8 godina u odnosu na 41,8 godina opće populacije. Više od polovice Roma dobi je od 0 do 19 godina u odnosu 21 % opće populacije. Među relevantnim politikama integracije Roma i politikama za mlade još uvijek nedostaje prepoznavanja na razini sustava i politika u odnosu na posebne izazove, potrebe i aspiracije mladih hrvatskih Roma.

Trening se nastavlja na radionicu organiziranu u studenom 2017.g. u Zagrebu, od strane Vijeća Europe u partnerstvu s hrvatskim udrugama mladih Roma, kao i redovite aktivnosti Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina s mladim pripadnicima nacionalnih manjina, osobito romske nacionalne manjine. Sudionici su izrazili potrebu za kontinuiranim obrazovanjem i treninzima u područjima koja im pomažu razviti vještine, kompetencije i dobiti iskustva i time omogućuju učinkovit rad i mobilizaciju mladih kako bi unaprijedili sudjelovanje mladih Roma diljem Hrvatske.

Ovaj program treninga je organiziran u partnerstvu s Uredom za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske.

Trening

Opći cilj radionice je kod sudionika razviti kompetencije i vještine za obavljanje aktivnosti koje uključuju visoko kvalitetno neformalno obrazovanje, treninge i rad s mladim Romima s ciljem poticanja njihovog aktivnog sudjelovanja i socijalne uključenosti u kontekstu Republike Hrvatske. Specifični ciljevi su:

- Osposobiti sudionike za osmišljavanje, provedbu i evaluaciju neformalnog obrazovanja i treninga, uz fokus na mlade Rome;
- Sudionici će steći znanja, vještine i stavove potrebne za osmišljavanje interkulturalnih procesa u neformalnim kontekstima;
- Poduprijeti neformalnu mrežu djelatnika koji rade s mladima i trenera te razviti njihove kapacitete kako bi unaprijedili participaciju i uključivanje mladih Roma;
- Razviti ideje i aktivnosti koje će slijediti nakon treninga;
- Osigurati prostor za poduku o okviru Vijeća Europe u odnosu na kvalitetan rad s mladima, politikama za mlade, neformalno obrazovanje i sudjelovanje mladih.

Kompetencije koje se stječu tijekom treninga

Trening je kreiran tako da sudionicima omogući stjecanje sljedećih kompetencija:

- Razumjeti izazove i potrebe mladih Roma iz različitih perspektiva (ljudska prava, socijalna pitanja, zajednica itd.), i sposobnost za pronalazak efektivnih rješenja za potporu pojedinačnom i grupnom razvoju;
- Razviti vještine kritičkog razmišljanja i kapaciteta za sposobnost višestrukih perspektiva na situacije s kojima su mladi suočeni;
- Neformalno obrazovanje i obrazovanje o ljudskim pravima i njihova primjena i potpora socijalnom uključivanju, aktivnoj participaciji i zaštiti ljudskih prava;
- Steći sposobnost suradničkog i timskog rada;
- Razumjeti različite instrumente promocije i zaštite ljudskih prava i mogućnost povezivanja s položajem romskih zajednica;
- Osposobiti se za uporabu obrazovnih resursa i alata Vijeća Europe (COMPASS, Mirrors, itd.) te moći prilagoditi ih lokalnim problemima, različitim kontekstima i potrebama ciljanih skupina.

Strateški ciljevi treninga za mlade:

- Podržati razvoj nove generacije vođa mladih Roma, trenera i djelatnika s mladima koji će raditi u smjeru osnaženja zajednice i društvene integracije mladih Roma u Hrvatskoj;
- Naći poveznice između mladih Roma i relevantnih postojećih prilika kao dijela općih politika za mlade i politike za uključivanje Roma u Hrvatskoj;
- Promicati rad i pristupe Vijeća Europe u području mladih, kao i one iz projekta Akcijskog plana za mlade Rome, uz poseban fokus na izgradnji snažnijeg pokreta mladih Roma te omogućiti sudjelovanje mladih na lokalnoj i područnoj razini;
- Zagovarati ljudska prava i prava romskih zajednica.

Metodologija

Program se sastoji od:

- **22. – 25. studenog (rezidencijalni trening** – radionica organizirana u Mariji Bistrici (Republika Hrvatska) fokusirana na razvoj kompetencija sudionika;
- **Praktična faza** – sudionici će planirati, voditi i ocijeniti aktivnosti treninga ispunjavajući kriterij kvalitete, sukladno diskusiji tijekom radionice i kao odgovor na izazove i potrebe zajednica mladih Roma u Hrvatskoj. Svaki sudionik će se osvrnuti na svoj rad i tražiti načine kako ga poboljšati.

Radionica će se temeljiti na principima i metodologiji neformalnog obrazovanja, ljudskih prava i interkulturalnog dijaloga. Sudionici će proći kroz iskustveno učenje koje će omogućiti osvrt na individualnoj i konceptualnoj razini uzimajući u obzir okruženja iz kojih sudionici dolaze.

Profil sudionika

Trening će okupiti 20 sudionika i otvoren je mladim Romima i mladim ne-Romima, aktivistima, vođama mladih, odgajateljima, osobama koje rade s mladima, volonterima, predstavnicima organizacija civilnog društva i svim zainteresiranim za promicanje i podršku sudjelovanju i socijalnoj uključenosti mladih Roma.

Sudionici trebaju biti:

- stanovnici Republike Hrvatske
- između 18 i 30 godina starosti (iznimke su moguće)
- povezani s romskom zajednicom
- uključeni u rad ili zainteresirani za rad s mladim Romima iz Hrvatske
- imati jasnu ideju i biti predani organizaciji obrazovnih i trening aktivnosti sa zajednicama mladih Roma
- obvezati se na sudjelovanje u svim fazama treninga
- biti zainteresirani za učenje i umrežavanje sa sudionicima

Vijeće Europe pozdravlja prijave svih kandidata koji ispunjavaju navedeni profil, bez obzira na spol, invaliditet, bračni ili roditeljski status, rasno, etničko ili socijalno podrijetlo, boju, vjeru ili seksualnu orijentaciju.

Kako se prijaviti

Zainteresirani kandidati moraju poslati ispunjenu prijavnicu u word formatu (u privitku), e-poštom Maja Brkić, maja.brkic@uljppnm.vlada.hr **najkasnije do 10. studenog, u 18:00 sati.**

Za više informacija o treningu molimo kontaktirajte: Maja Brkić, maja.brkic@uljppnm.vlada.hr ili Denis Durmish, denis.durmish@coe.int.

Organizatori će odabrati do 20 sudionika uzimajući u obzir njihovu motivaciju, potrebe za učenjem, očekivanja i planove da djeluju kao treneri, edukatori ili rade s mladima. Selekcija će se provesti poštujući spolnu jednakost, raznolikost profila i organizacija, zemljopisnu zastupljenost i raznolikosti grupa romskih zajednica.

Praktični i financijski uvjeti

Radni jezik treninga je hrvatski jezik.

Organizatori treninga pokrivaju troškove puta, smještaja i obroka.

Sudionici trebaju doći u Zagreb, 22. studenog ujutro (prije 10:00 sati), odakle će biti organiziran prijevoz za Mariju Bistricu. Povratak za Zagreb planiran je 25. studenog poslijepodne.